UNIVERSITEIT GENT

Studiefiche

Vanaf academiejaar 2026-2027

Metafysica en natuurfilosofie (A001513)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2027-2028

A (semester 1) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2027-2028

Van Dyck, Maarten LW01 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2027-2028	**stptn**	**aanbodsessie**
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	5	A
Keuzepakket Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Metafysica, Plato, Aristoteles, Descartes, Kant, Heidegger

Situering

Deze basiscursus biedt een grondige inleiding in de denkbeelden van een aantal invloedrijke auteurs die de traditie van metafysica hebben vormgegeven.

Inhoud

In metafysica wordt getracht een overkoepelend beeld te geven van de algemene structuur van de werkelijkheid en de plaats van de mens daarin. We bespreken een aantal van de meest invloedrijke pogingen hiertoe, gekoppeld aan de lectuur van een aantal primaire teksten. Hierbij wordt ernaar gestreefd om tot niet-canonieke lezingen van canonieke auteurs te komen. We besteden steeds zowel aandacht aan de belangrijkste eigenschappen van het resulterende beeld als de methode die gebruikt wordt om dat beeld te kunnen construeren. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor de relatie van metafysica tot langs de ene kant een alledaags en langs de andere kant een wetenschappelijk (of natuurfilosofisch) perspectief op de werkelijkheid. We staan ook stil bij de relaties tussen de besproken auteurs en de achterliggende historische evoluties. Op deze wijze thematiseert de cursus de zin, de mogelijkheden en de grenzen van het metafysische denken.
De besproken auteurs: Plato, Aristoteles, Descartes, Kant, Heidegger. De gelezen teksten: fragment uit De Staat (Plato); fragmenten uit de Metafysica (Aristoteles); Méditations Métaphysiques (Descartes).

Begincompetenties

Voldoende kennis van de geschiedenis van de filosofie om de besproken auteurs te kunnen kaderen.

Eindcompetenties

1 In staat zijn om de gelezen primaire teksten uit de geschiedenis van de metafysica zinvol te becommentariëren.
2 Kennis hebben van een aantal cruciale basisconcepten en -argumenten uit de metafysica.
3 Inzicht hebben in de historische verschuivingen in het metafysische denken.
4 De verschillende mogelijke visies over de verhouding tussen alledaagse ervaring, natuurfilosofie en metafysica correct kunnen inschatten.
5 Inzicht hebben in de specifieke aard van metafysica als discipline.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Ter voorbereiding op de hoorcollege's moeten delen van de behandelde primaire literatuur op voorhand gelezen worden.
Er worden geen lesopnames voorzien.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Meditaties over de eerste filosofie
Richtprijs: € 35
Optioneel: nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Type: Handboek

Naam: The Routledge Guidebook to Descartes Meditations
Richtprijs: € 35
Optioneel: ja
Taal : Engels
Auteur : Gary Hatfield
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Type: Syllabus

Naam: Cursustekst
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Reader

Naam: Verplichte literatuur Plato, Aristoteles
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Op afspraak door lesgever.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Het examen toetst:
- kennis van cruciale concepten en argumenten (op basis van een vragenlijst);
- het vermogen om fragmenten van de besproken teksten te becommentariëren;
- inzicht in de besproken thema's aan de hand van een open vraag die al bij

aanvang van de lessenreeks meegegeven wordt.

Eindscoreberekening

100% periodegebonden

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:
1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
2 Mogelijkheid tot examenfaciliteiten tijdens reguliere examenperiodes
3 Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens en na kantooruren
Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen